

**CIEĽOVÉ POŽIADAVKY
NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI MATURANTOV
ZO ŠPANIELSKÉHO JAZYKA/ÚROVNE B1 A B2**

BRATISLAVA 2016

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 21. 12. 2016
pod číslom 2016-25786/49974:1-10B0 s platnosťou od 1. 9. 2018

Obsah

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU CUDZÍ JAZYK VO VZDELÁVACEJ OBLASTI JAZYK A KOMUNIKÁCIA	3
2. TEMATICKÉ OKRUHY	4
3. CIEĽOVÉ KOMPETENCIE	10
4. KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ ČINNOSTI A STRATÉGIE	13
5. JAZYKOVÉ PROSTRIEDKY	19

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU CUDZÍ JAZYK VO VZDELÁVACEJ OBLASTI JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Vyučovacie predmety prvý cudzí jazyk a druhý cudzí jazyk patria medzi všeobecnovzdelávacie predmety a sú súčasťou vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia*. Táto vzdelávacia oblasť je zameraná na postupné osvojovanie si jazyka, ktorý sa chápe ako nástroj myslenia, komunikácie a zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Dôraz sa kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu, uvedomenie si a rešpektovanie kultúrnej a jazykovej rôznorodosti. Spolu s komunikačnými jazykovými kompetenciami sa rozvíjajú i všeobecné kompetencie, čo poskytuje priestor pre uplatnenie medzipredmetových vzťahov.

V predmetoch prvý cudzí jazyk a druhý cudzí jazyk sa rozvíjajú všeobecné a komunikačné jazykové kompetencie v súlade so *Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky* (ďalej aj SERR). Spoločný názov pre úrovne B1 a B2 je samostatný používateľ (independent user), čo predpokladá, že žiak aktívne pristupuje k získavaniu vedomostí nielen na hodinách španielskeho jazyka, ale i prostredníctvom všetkých dostupných médií (samoštúdiom) v zhode so svojimi osobnými záujmami a profesijnou orientáciou.

Tento dokument obsahuje cieľové požiadavky na komunikačné jazykové úrovne B1 aj B2. Požiadavky špecifické pre komunikačnú úroveň B2 sú vyznačené sivou farbou. Pričom platí, že komunikačná úroveň B2 zahŕňa aj všetky požiadavky z nižších komunikačných úrovní, to znamená aj časti dokumentu, ktoré nie sú vyznačené sivou.

Žiak na úrovni B1:

Rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v škole, vo voľnom čase atď. Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Dokáže vytvoriť jednoduchý spojený text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma. Dokáže opísať rôzne udalosti, svoje skúsenosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (upravené SERR, 2013, s. 26).

Žiak na úrovni B2:

Rozumie hlavným myšlienkam zložitého textu na konkrétne aj abstraktné témy vrátane odborných diskusií vo svojej špecializácii. Komunikuje na takom stupni plynulosti a spontánnosti, ktorý mu umožňuje viesť bežnú konverzáciu s rodenými hovoriacimi bez toho, aby to pre konkrétneho účastníka interakcie predstavovalo zvýšené úsilie. Dokáže vytvoriť jasný, podrobný text na rôzne témy a vysvetliť svoje stanovisko k aktuálnym témam s uvedením výhod aj nevýhod rôznych možností (SERR, 2013, s. 26).

2. TEMATICKÉ OKRUHY

Tematické okruhy sú pre úrovne B1 a B2 rovnaké. Základom hodnotenia je rozsah slovnej zásoby, používanie gramatických štruktúr, stupeň jazykovej pohotovosti, obsahová stránka prejavu a pod. Úlohou žiaka je zaujať stanovisko k téme a odôvodniť ho v rozhovore. Hodnotí sa vyjadrenie stanoviska, vecná argumentácia, výber faktov a informácií, gramatická a lexikálna správnosť.

1. Rodina a spoločnosť

- a) životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote)
- b) členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby)
- c) rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy)
- d) predstavy o svojej budúcej rodine, partnerovi, bývaní, práci
- e) rodina a spoločnosť (funkcie rodiny, rodina kedysi a dnes, generačné problémy a problémy monoparentálnych rodín)

2. Domov a bývanie

- a) môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, zariadenie miestností)
- b) bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody)
- c) ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní)
- d) domov a jeho význam v živote človeka (kultúra bývania u nás a v iných krajinách)
- e) problém bývania mladých rodín, kúpa a prenájom bytu, deti na sídliskách

3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

- a) ľudské telo
- b) bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesný a duševný stav, návšteva u lekára, v lekárni
- c) zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena)
- d) zdravotnícka starostlivosť (štátne a súkromné zdravotníctvo – prevencia, odborní lekári, zdravotné poisťovne)
- e) stresové situácie v živote človeka

4. Doprava a cestovanie

- a) prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne)
- b) dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov)
- c) individuálne a kolektívne cestovanie (doprava, ubytovanie a stravovanie)
- d) cestovanie kedysi a dnes, cestovanie v budúcnosti
- e) možnosti cestovania do zahraničia

5. Vzdelávanie

- a) školský systém (školy a školské zariadenia, organizácia školského roka, skúšky a hodnotenie, prázdniny)
- b) vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, aktivity na hodine, príprava na vyučovanie)
- c) život žiaka (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové)
- d) štúdium cudzích jazykov (výmenné pobyty, jazykové kurzy, au-pair)
- e) vzťah učiteľa k žiakovi a opačne

6. Človek a príroda

- a) ročné obdobia, počasie
- b) príroda okolo nás – fauna a flóra
- c) životné prostredie (ochrana životného prostredia, znečistenie pôdy, vôd a ovzdušia), prírodné katastrofy
- d) ochrana životného prostredia (národné parky, chránené územia, environmentálna výchova)
- e) vplyv životného prostredia na život človeka (poľnohospodárstvo, agroturistika)

7. Voľný čas, záľuby a životný štýl

- a) možnosti trávenia voľného času
- b) organizovanie voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky)
- c) individuálne záľuby (kultúra a umenie (literatúra, hudba, film), ručné práce, športové aktivity)
- d) zmeny v spoločnosti a ich vplyv na trávenie voľného času (kedysi a dnes)
- e) trávenie voľného času ľudí rôznych vekových kategórií

8. Stravovanie

- a) jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo
- b) stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii)
- c) národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie)
- d) medzinárodné kuchyne (charakteristika, rozdiely, špeciality)
- e) zdravá výživa (stravovanie detí, návyky, vegetariánstvo, diéty)

9. Multikultúrna spoločnosť

- a) sviatky – zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia)
- b) spolunažívanie ľudí rôznych národností
- c) zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia
- d) rasová diskriminácia, intolerancia a násilie, vzťah k menšinám v našej spoločnosti
- e) kultúrne hodnoty iných národov, spolužitie v Európe a vo svete

10. Obliekanie a móda

- a) vplyv počasia a podnebia na odievanie
- b) odev a doplnky na rôzne príležitosti
- c) výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie
- d) móдне trendy – farby a štýly, tvorcovia, móдне prehliadky
- e) „Šaty robia človeka“, šaty na mieru alebo konfekcia (v obchode s odevmi, u krajčírka)

11. Šport

- a) druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport)
- b) šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne)
- c) význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter)
- d) významné športové podujatia, súťaže, olympijské hry
- e) životný štýl športovcov

12. Obchod a služby

- a) nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská)
- b) služby (pošta, banka, cestovná kancelária, čerpacia stanica, hotel, kaderníctvo a pod.)
- c) reklama a vplyv reklamy na zákazníkov
- d) druhy a spôsoby nákupu a platenia (kamenný obchod verzus internetový obchod, nákup v hotovosti, kartou, na splátky)
- e) zahraničné výrobky verzus slovenské výrobky

13. Krajiny, mestá a miesta

- a) dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin)
- b) sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte)
- c) turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá
- d) miesto vhodné na oddych a miesto na spoločenské vyžitie
- e) miesto mojich snov

14. Kultúra a umenie

- a) kultúra a umenie v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec)
- b) obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, osobnosti)
- c) návšteva kultúrneho podujatia
- d) hudobné, filmové, divadelné a folklórne festivaly, atmosféra
- e) ďalšie druhy umenia

15. Knihy a literatúra

- a) knihy – faktory ovplyvňujúce výber kníh na čítanie
- b) obľúbený autor a žáner
- c) prečítané dielo španielsky píšuceho autora
- d) e-knihy, audio knihy, knihy v tlačenej verzii (porovnanie – klady a zápory)
- e) vzťah mladých ľudí k čítaniu (knížnice, kníhkupectvá)

16. Človek a spoločnosť

- a) morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole)
- b) spoločenská etiketa (stretnutia, pozdravy a blahoželanania), etiketa návštev (dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie)
- c) normy a ich dodržiavanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt)
- d) pomoc a prejavy záujmu o spoluobčanov v núdzi, sponzorstvo a sponzori (dôvody a podoby), charita
- e) vplyv spoločnosti na rodinu

17. Komunikácia a jej formy

- a) typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna)
- b) komunikácia v rôznych situáciách na verejnosti a v súkromí
- c) moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač – elektronická pošta, sociálne siete, iné komunikačné nástroje)
- d) jazyk ako dorozumievací prostriedok (výučba cudzích jazykov, ich využitie, rozšírenosť)
- e) používanie spisovnej a nespisovnej formy jazyka

18. Masmédiá

- a) typy masovokomunikačných prostriedkov (printové a elektronické médiá, ich využitie, výhody a nevýhody)
- b) tlač (noviny, časopisy)
- c) rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť rôznych typov programov)
- d) vplyv masmédií na život jednotlivca, rodiny i spoločnosti
- e) internet a jeho vplyv na človeka a spoločnosť

19. Mládež a jej svet

- a) charakteristika mladých (zovňajšok, móda, vnútorná charakteristika, záujmy)
- b) postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny)
- c) vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty – príčiny, prejavy, dôsledky)
- d) príčiny a následky užívania alkoholu, fajčenia a drog
- e) predstavy mladých o budúcnosti (očakávaná, túžby, obavy)

20. Zamestnanie

- a) typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania – motivácia
- b) trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, rekvalifikácia, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor)
- c) pracovný čas a voľný čas (efektivita práce, nové technológie)
- d) pracovné príležitosti doma a v zahraničí, pracovné podmienky (mzda, sociálny systém)
- e) kariéra verzus rodinný život

21. Veda a technika v službách ľudstva

- a) život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje a pomôcky v domácnosti)
- b) pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky
- c) veda a technika v službách človeka
- d) zneužitie vedy a techniky (zbrane, závislosti, násilie, konzumná spoločnosť, civilizačné choroby)
- e) človek a veda a technika v budúcnosti (nahradenie učiteľa počítačom, deti a počítače, únik mozgov)

22. Vzory a ideály

- a) pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt
- b) človek, ktorého si vážim
- c) skutoční a literárni hrdinovia
- d) hrdinom sa človek nerodí, ale sa ním stáva (konanie človeka v hraničnej situácii)
- e) ja ako hrdina

23. Vzťahy medzi ľuďmi

- a) medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné)
- b) priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje), stretnutia, oslavy
- c) spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k znevýhodneným skupinám)
- d) agresivita, vandalizmus, egoizmus, ľahostajnosť okolo nás (príčiny, dôsledky, postoje a reakcie ľudí)
- e) možnosti riešenia konfliktov

24. Slovensko

- a) krajina a obyvatelia
- b) miesta, ktoré by som odporučil cudzincom
- c) zvyky, tradície, konvencie
- d) stereotypy a predsudky
- e) miesto Slovenska v zjednotenej Európe

25. Krajina, ktorej jazyk sa učím

- a) krajina a obyvatelia
- b) miesto, ktoré by som rád navštívil
- c) osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie
- d) stereotypy a predsudky
- e) jej miesto vo svete

3. CIEĽOVÉ KOMPETENCIE

Cieľové kompetencie sú všeobecne formulované požiadavky na vedomosti a zručnosti, ktoré má mať žiak osvojené, ak chce štúdium španielskeho jazyka ukončiť maturitnou skúškou.

3.1 VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE

Všeobecné kompetencie používateľa cudzieho jazyka zahŕňajú jeho vedomosti, zručnosti a praktické schopnosti, osobnú zainteresovanosť aj schopnosť učiť sa.

Žiak dokáže:

- získať nové vedomosti a rozvíja svoje schopnosti uvedomelo,
- uplatňovať vedomosti týkajúce sa zemepisných, hospodárskych, spoločensko-ekonomických a kultúrnych reálií,
- porovnávať reálie krajín, kde sa hovorí španielskym jazykom s reáliami vlastnej krajiny,
- správať sa v súlade s konvenciami príslušných krajín,
- uplatňovať získané vedomosti a schopnosti v každodennom živote,
- chápať potrebu celoživotného vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uplatňovať stratégie učenia sa cudzieho jazyka,
- uplatňovať osvojené vedomosti a rozvíjať svoje schopnosti v príprave na budúce povolanie.

3.2 KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa španielskym jazykom hovorí. Komunikačné jazykové kompetencie zahŕňajú:

3.2.1 Jazykové kompetencie

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohovoria a aby sa vyjadroval s používaním dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na také témy, akými sú rodina, koníčky a záujmy, práca, cestovanie a aktuálne udalosti, no obmedzená slovná zásoba spôsobuje opakovanie a príležitostné ťažkosti s formuláciou (upravené SERR, 2013, s. 111),
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovláda gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť (upravené SERR, 2013, s. 115),
- uvedomiť si vzťah slova k všeobecnému kontextu a vzťahy medzi lexikálnymi jednotkami (upravené SERR, 2013, s. 117),
- artikulácie zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti (upravené SERR, 2013, s. 118),
- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný (upravené SERR, 2013, s. 119).

Žiak na úrovni B2 dokáže:

- vyjadriť sa jasne a bez zjavných známkov nutnosti obmedzovať to, čo chce povedať,
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol podať jasný opis, vyjadrovať názory a argumentovať bez nápadného hľadania slov, pričom používa niektoré zložité typy podradovacích súvetí (upravené SERR, 2013, s. 111),
- dobre ovládať gramatiku; príležitostne robí chyby alebo sa dopúšťa nesystematických omylov a ešte stále sa môžu objavovať nedostatky vo vetnej skladbe, no sú zriedkavé a často ich dokáže dodatočne opraviť. Nerobí chyby, ktoré by viedli k nedorozumeniu. (upravené SERR, 2013, s. 115),
- uvedomiť si vzťah slova k všeobecnému kontextu a vzťahy medzi lexikálnymi jednotkami (upravené SERR, 2013, s. 117),
- prirodzene vyslovovať a intonovať (upravené SERR, 2013, s. 118),
- vytvoriť jasne zrozumiteľný súvislý písomný text, ktorý sa riadi štandardným usporiadaním a členením do odsekov (upravené SERR, 2013, s. 119).

3.2.2 Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- komunikovať v rôznych spoločenských pozíciách v bežných komunikačných situáciách,
- používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so sociokultúrnym úzom v španielsky hovoriacich krajinách,
- používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomiť si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať (napr. prejavenie záujmu o druhého, výmena názorov, informácií, vyjadrenie obdivu, pohostinnosti, vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia, primerané používanie slov ďakujem, prosím, vyhýbanie sa neprimeranému sťažovaniu a nespokojnosti) (upravené SERR, 2013, s. 121, 123),
- uvedomiť si rozdiely jazykového registra (veľmi formálneho, formálneho, neformálneho, rodinného, intímneho).

Žiak na úrovni B2 dokáže:

- vyjadrovať sa s istotou, zrozumiteľne a zdvorilo vo formálnych aj neformálnych funkčných štýloch, ktoré zodpovedajú danej situácii a osobám,
- vyjadrovať sa vhodne v konkrétnej situácii a vyhýbať sa závažným chybám vo formuláciách,
- zúčastniť sa s istým úsilím diskusie a prispievať k nej, aj keď ide o rýchlu alebo hovorovú reč (upravené SERR, 2013, s. 121, 123).

3.2.3 Pragmatické kompetencie

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- pružne využívať široký rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť (SERR, 2013, s. 125),
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov (SERR, 2013, s. 126),
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku (SERR, 2013, s. 127),
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému (SERR, 2013, s. 132),
- funkčne využívať jazykové prostriedky na získavanie informácií (napr. korešpondencia), na vyjadrenie názorov a postojov (súhlas, nesúhlas, presvedčenie, argumentácia), na vyjadrenie modality (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zámery), emócií (radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, rozčarovanie, strach) a etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie, začatie, udržiavanie a ukončenie rozhovoru).

Žiak na úrovni B2 dokáže:

- prispôbiť svoj prejav, svoje vyjadrovacie prostriedky situácii a príjemcovi jazykového prejavu a dokáže si zvoliť vhodnú úroveň formálnosti, ktorá zodpovedá daným okolnostiam (SERR, 2013, s. 125),
- začať diskusiu, vhodne sa do nej zapojiť a ukončiť ju, keď to potrebuje, aj keď nie vždy obratne (SERR, 2013, s. 126),
- účinne využívať rozličné spájacie výrazy tak, aby vystihol vzťah medzi jednotlivými myšlienkami (SERR, 2013, s. 127),
- spoľahlivo odovzdať podrobné informácie (SERR, 2013, s. 132).

4. KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ ČINNOSTI A STRATÉGIE

4.1 RECEPTÍVNE ČINNOSTI A STRATÉGIE

4.1.1 Počúvanie s porozumením

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	<p>Žiak dokáže porozumieť jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikuje všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom. Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam podaným spisovným jazykom na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, v škole, vo voľnom čase, vrátane krátkych rozprávání (upravené SERR, 2013, s. 68).</p>	<p>Žiak dokáže porozumieť živej alebo vysielanej spisovnej reči na známe aj neznáme témy, s ktorými sa bežne stretáva v školskom prostredí, osobnom a spoločenskom živote. Iba mimoriadny hluk v okolí, neadekvátne štruktúra prejavu alebo aj používanie idiómov ovplyvňuje jeho schopnosť porozumieť. Dokáže pochopiť hlavné myšlienky vetne a jazykovo zložitej reči na konkrétne aj abstraktné témy, ktoré sú podané v spisovnom jazyku. Dokáže sledovať dlhšiu a zložitú argumentáciu za predpokladu, že téma je dostatočne známa a postup prezentácie je vyznačený explicitnými prostriedkami (upravené SERR, 2013, s. 68).</p>
Cieľové požiadavky	<p>Žiak rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prejavu ako celku, téme a hlavnej myšlienke, – podstatným a špecifickým informáciám, vie rozlíšiť hovoriacich, – jednoduchým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy) v primeranom tempe reči a v štandardnom jazyku, – kratšiemu jednoduchšiemu prejavu naratívneho charakteru (zážitok, príbeh), – podstatným informáciám v jednoducho členených prednáškach, ak mu je tematika známa a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a zreteľne, – podstatným informáciám rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70). 	<p>Žiak rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstatným a špecifickým informáciám, vie rozlíšiť hovoriacich, identifikovať ich názory a stanoviská, – dlhšiemu a náročnejšiemu prejavu naratívneho a umeleckého charakteru, vie odhadnúť postoje, názory a náladu rečníkov, – podstatným informáciám obsahovo a jazykovo náročnejších prednášok prednesených v bežnom tempe reči a v štandardnom jazyku, – väčšine rozhlasových dokumentárnych programov a väčšine ostatných nahraných alebo vysielaných zvukových materiálov podaných v spisovnom jazyku a dokáže identifikovať náladu a tón hovoriaceho (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70).

4.1.2 Čítanie s porozumením

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	Žiak dokáže na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty o témach vzťahujúcich sa na oblasť jeho záujmu (upravené SERR, 2013, s. 71).	Žiak dokáže čítať do značnej miery samostatne, prispôsobuje svoju techniku čítania rôznym textom a účelom, pričom sa dobre orientuje pri výbere vhodných referenčných materiálov. Má širokú aktívnu slovnú zásobu na čítanie, ale málo frekventované idiómy mu môžu spôsobovať určité ťažkosti (upravené SERR, 2013, s. 71).
Cieľové požiadavky	<p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> – získať informácie z primerane náročných textov (tabuľky, grafy, oznamy, nápisy, a inzeráty) a vhodne používať stratégie čítania, – porozumieť obsahu jednoduchšieho autentického textu, – pochopiť tému a hlavnú myšlienku primerane náročného textu, – nájsť a pochopiť dôležité informácie v bežných materiáloch, akými sú napríklad listy, návody, novinové články, brožúry a krátke úradné dokumenty, – rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v jednoduchšom texte s jasnou a logickou štruktúrou, – odhadnúť význam neznámych slov na základe kontextu v jednoduchšom texte, – zachytiť a pochopiť logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov (upravené SERR, 2013, s. 71 - 73). 	<p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> – získať informácie z bežných textov (tabuľky, grafy, oznamy, nápisy, a inzeráty) a vhodne používať stratégie čítania, – čítať a porozumieť rôznym textom informatívneho charakteru (pracovné návody a prospekty) a primerane náročným populárno-vedeckým textom, – pochopiť tému a hlavnú myšlienku obsahovo i jazykovo náročnejšieho textu, – vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych náročnejších textoch, – rozlíšiť v texte zámer, postoj a pocity autora a ostatných zúčastnených, – odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte a pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania, – pochopiť logickú štruktúru náročnejšieho textu aj na základe lexikálnych a gramatických prostriedkov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 73).

4.2 PRODUKTÍVNE ČINNOSTI A STRATÉGIE

4.2.1 Ústny prejav

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	Žiak dokáže pomerne plynulo podať jednoducho formulovaný súvislý opis jednej z mnohých oblastí jeho záujmu, pričom ho prezentuje ako lineárny sled myšlienok (upravené SERR, 2013, s. 60).	Žiak dokáže podať jasný a systematicky rozvinutý opis a prezentáciu so zvýraznením hlavných myšlienok a uvedením podrobností. Dokáže vytvoriť jasný a podrobný opis a vyjadrovať sa zrozumiteľne na rôzne témy, ktoré majú vzťah k jeho predmetu záujmu, rozvádza myšlienky a dopĺňa ich o argumenty a vhodné príklady (upravené SERR, 2013, s. 60).
Cieľové požiadavky	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predniesť krátky monológ na určitú tému, – opísať obrázky, mapy, diagramy, porovnať ich a vysvetliť súvislosti, – stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány, činnosti, – opísať svoje sny, nádeje a ambície, – opísať udalosti, či už reálne alebo vymyslené, – vyrozprávať príbeh (upravené SERR, 2013, s. 60 – 61). 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predniesť jasný, podrobný opis na široký okruh tém s ohľadom na formálnosť prejavu, – vysvetliť svoj názor na aktuálny problém s uvedením výhod a nevýhod rozličných prístupov, – opísať obrázky, mapy, grafy, porovnať ich a vysvetliť súvislosti medzi nimi – vyjadriť vlastné pocity, názory a postoje, – interpretovať obsah filmu, knihy a vyjadriť svoj postoj k nim, – dostatočne jasne, precízne a spontánne predniesť oznámenia týkajúce sa všeobecných tém (upravené SERR, 2013, s 60 – 62).

4.2.2 Písomný prejav

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	<p>Žiak dokáže napísať jednoducho členený súvislý text na celý rad známych tém vo svojej oblasti záujmu spájaním jednotlivých krátkych prvkov do lineárneho sledu (upravené SERR, 2013, s 63).</p>	<p>Žiak dokáže napísať jasný, podrobný text na celý rad tém vzťahujúcich sa na jeho oblasť záujmu, pričom syntetizuje a vyhodnocuje informácie a argumenty z celého radu zdrojov (upravené SERR, 2013, s. 63).</p>
Cieľové požiadavky	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opísať predmet, miesto, osobu, – opísať svoj zážitok, svoje pocity a reakcie v jednoduchom súvislom texte, – napísať naratívny text, – napísať krátku správu, oznámenie, odkaz, ospravedlnenie, – napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov (upravené SERR, 2013, s. 63 – 64). 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napísať jasný a podrobný opis na celý rad tém (opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu, udalosť), – opísať skutočnú alebo vymyslenú udalosť (rozprávanie, príbeh) v jasne štruktúrovanom a koherentnom celku, – napísať súvislý slohový útvar, v ktorom vyjadruje vlastné názory a pocity, – napísať rozsiahlejší obsahovo a jazykovo náročnejší slohový útvar s využitím argumentácie, porovnávania (upravené SERR, 2013, s. 63 – 64).

4.3 INTERAKTÍVNE ČINNOSTI A STRATÉGIE

4.3.1 Ústna interakcia

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	<p>Žiak dokáže s istou dávkou sebadôvery komunikovať o známych i menej bežných záležitostiach, vzťahujúcich sa na jeho osobné a profesijné záujmy. Dokáže získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému. Dokáže využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania. Dokáže sa bez prípravy zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť svoje názory a vymieňať si informácie o témach, ktoré sú mu známe, ktoré sú pre neho osobne zaujímavé alebo sa vzťahujú na každodenný život (napríklad rodina, záľuby, práca, cestovanie a aktuálne udalosti) (upravené SERR, 2013, s. 76).</p>	<p>Žiak dokáže používať jazyk plynulo, presne a efektívne vo veľkom rozsahu všeobecných, akademických alebo tém na voľný čas a jasne vyjadruje vzťahy medzi myšlienkami. Dokáže komunikovať spontánne a gramaticky správne bez toho, aby musel obmedzovať rozsah toho, čo chce povedať a volí taký stupeň formálnosti, ktorý zodpovedá daným okolnostiam. Dokáže sa zúčastniť na interakcii spôsobom, ktorý mu umožňuje viesť bežný rozhovor s rodenými hovoriacimi a udržiavať s nimi konverzáciu bez toho, aby to pre niektorého účastníka komunikácie znamenalo zvýšené úsilie. Dokáže vyjadriť, akú dôležitosť pripisuje udalostiam a zážitkom, dokáže jasne vysvetliť a obhájiť názory pomocou vhodných argumentov (upravené SERR, 2013, s. 76).</p>
Cieľové požiadavky	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reagovať na podnety jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii, – začať, udržiavať a ukončiť rozhovor, – vyjadriť a reagovať na pocity, – vyjadriť svoje presvedčenie, názor, súhlas alebo nesúhlas a požiadať iných účastníkov rozhovoru, aby tak urobili, – vyjadriť svoje myšlienky a názor aj na abstraktné témy, napr. hudba, kniha alebo film, – zvládnuť väčšinu komunikačných aj menej rutinných situácií, ktoré môžu vzniknúť počas cestovania alebo v obchodoch, – správne reagovať na repliky partnera v prirodzených a simulovaných situáciách (napr. u lekára), – získať podrobnejšie informácie, požiadať o usmernenia a riadiť sa nimi (upravené SERR, 2013, s. 76 – 84). 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – participovať na diskusii s ohľadom na stupeň jej formálnosti, – vyjadriť svoje myšlienky a názory, presvedčivo prezentovať svoje argumentačné línie, – prerušiť a nadviazať rozhovor a preformulovať svoju výpoveď, – spontánne reagovať v rôznych komunikačných situáciách, ktoré môžu vzniknúť v cudzojazyčnom prostredí (upravené SERR, 2013, s. 76 – 84).

4.3.2 Písomná interakcia

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	Žiak dokáže poskytovať informácie a myšlienky na konkrétne i abstraktné témy, pomerne presne kontrolovať informácie, pýtať sa na problémy alebo ich vysvetľovať. Dokáže písať súkromné listy a odkazy, vyžiadať si alebo poskytnúť jednoduché informácie a vysvetliť, čo považuje za dôležité (upravené SERR, 2013, s. 85).	Žiak dokáže presvedčivo vyjadrovať nové informácie a názory v písomnej forme a oznamovať ich iným (upravené SERR, 2013, s. 85).
Cieľové požiadavky	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> – napísať primerane náročný súkromný list opisujúci skúsenosti, pocity a udalosti, – napísať kratší úradný list (napr. žiadosť o informáciu, sprievodný list, krátka správa), ktorý obsahuje požiadavky a informácie, pričom zrozumiteľne vyjadruje dôležité body (upravené SERR, 2013, s. 85 –86). 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> – napísať listy vyjadrujúce stupne emócie a zdôrazňujúce osobnú dôležitosť udalostí a skúseností a vo svojej odpovedi dokáže reagovať na novinky a názory pisateľa listu (upravené SERR, 2013, s. 85).

4.4 MEDIAČNÉ ČINNOSTI A STRATÉGIE

	Jazyková úroveň B1	Jazyková úroveň B2
Všeobecná charakteristika	V mediačných procesoch sa žiak nezaobera vyjadrovaním vlastných názorov, ale pôsobí ako sprostredkovateľ medzi hovoriacimi zvyčajne používajúcimi rozličné jazyky, ktorí nie sú schopní sa dorozumieť priamo (upravené SERR, 2013, s. 89).	
Cieľové požiadavky	Žiak dokáže: <ul style="list-style-type: none"> – zhrnúť a sprostredkovať hlavnú myšlienku hovoreného alebo písomného textu v cudzom jazyku. 	Žiak dokáže: <ul style="list-style-type: none"> – sprostredkovať informácie týkajúce sa situácií, ktoré môžu nastať v rodine, v škole, počas cestovania alebo v obchode.

5. JAZYKOVÉ PROSTRIEDKY

Nasledujúce príklady slúžia na ilustráciu funkcií jazykových prostriedkov. Príklady uvádzané pri jednotlivých gramatických javoch zdôrazňujú funkčnosť gramatických štruktúr.

5.1 ZVUKOVÁ ROVINA

Žiak na úrovni B1 vyslovuje zreteľne a zrozumiteľne, nepresnosti vo výslovnosti a prízvuk materinského jazyka nenarušujú komunikáciu. Žiak na úrovni B2 má zreteľnú a prirodzenú výslovnosť s ojedinelými nepresnosťami.

Žiak:

- dokáže rozlišovať a správne vyslovovať všetky hlásky španielskej abecedy (výslovnosť z, c, ñ, ll, rr) a špecifické slabiky (ce, ci, que, qui, gue, gui, ge, gi); uprednostňuje sa výslovnosť európskej španielčiny, ale je prípustná aj výslovnosť charakteristická pre latinsko-americkú oblasť – seseo, yeísmo),
- pozná autentickú výslovnosť európskej španielčiny,
- ovláda viazanie slov (napríklad: *un hombre* – [unómbre], *el hotel* – [elotél]),
- ovláda správnu melódiu viet (oznamovacích, opytovacích a zvolacích) a melódiu slov (správne umiestnenie prízvuku) – stúpavú – *trabajar*, klesavú – *miércoles*, stúpavo-klesavú – *domingo*.

5.2 PRAVOPISNÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA

Žiak dokáže správne graficky zaznamenať jazykový prejav:

- ovláda pravidlá interpunkcie, javy špecifické pre španielsky jazyk – písanie čiarky, otáznika a výkričníka (napríklad: *Dice que vendrá mañana. ¡Ven a mi casa! ¿Cuándo vendrás?*),
- ovláda označovanie nepravidelného prízvuku (napríklad: *estación* – *estaciones*),
- ovláda pravidlá písania veľkých písmen v španielčine (napríklad rozdiel medzi slovenským a španielskym pravopisom v písaní obyvateľských mien utvorených zo zemepisných vlastných mien, napríklad: *eslovaco* – *Slovák*; písanie veľkých písmen pri názvoch niektorých významných historických udalostí, napríklad: *la Guerra Mundial*; pri označení člena, ktorý je časťou názvu miest, napríklad: *La Habana*; a v skratkách, napríklad: *la OTAN*).
- pozná skupinu slov, kde sa pripúšťa písanie zjednodušených a nezjednodušených tvarov (*sicología* – *psicología*; *neumático* – *pneumático*).

5.3 SLOVNÁ ZÁSoba

Žiak na úrovni B1 má dostatočnú slovnú zásobu, aby sa bez problémov dokázal vyjadriť k témam z každodenného života, porozumieť ústnemu prejavu a písaným textom obsahujúcim aj neznáme výrazy, ktorých význam je možné odhadnúť z kontextu alebo situácie. Má osvojené frekventované jazykové prostriedky a ustálené frazeologické jednotky.

Žiak na úrovni B2 ovláda široké spektrum slovnej zásoby vzťahujúce sa na dané témy a na oblasť jeho profesijného záujmu. Dokáže formulovať svoje myšlienky rôznym spôsobom s využitím synonym. Je schopný porozumieť ústnym prejavom a písaným textom obsahujúcim vyššie percento neznámych výrazov, ktorých význam je možné odhadnúť z kontextu alebo situácie. Rozsah osvojenej slovnej zásoby mu umožňuje splniť vyššie uvedené požiadavky na komunikačné schopnosti pre danú úroveň.

Žiak:

- pozná spôsoby tvorenia slov – predovšetkým odvodzovanie pomocou prípon a predpôn (napríklad: *posible – imposible, posibilidad; enfermo – enfermedad, enfermera; repetir – repetición; flor – florecita, floristería*),
- vie používať synonymá (napríklad: *guapo – bonito – hermoso – lindo*), antonymá (napríklad: *bonito – feo*), časté frazeologizmy (napríklad: *tomarle el pelo, estar hecho polvo, estar hasta la coronilla/hasta las narices*),
- dokáže vysvetliť význam osvojených slov výkladom, opisom, synonymom, prekladom,
- vie používať slovníky (prekladový, výkladový, synonymický, frazeologický) a jazykové príručky,
- vie použiť bežné skratky (napríklad: *SIDA, OTAN, UE*).

5.4 MORFOLÓGIA A SYNTAX

Žiak na úrovni B1 vie prakticky používať základné formy a funkcie gramatických konštrukcií v kontexte. Ovláda základné rozdiely medzi gramatickým systémom materinského a cudzieho jazyka. Používa gramatické javy správne, najmä v predvídateľných situáciách, prípadné chyby nebránia v komunikácii.

Žiak na úrovni B2 vie prakticky používať zložitejšie gramatické konštrukcie v kontexte. Prípadné nedostatky vie opraviť. Chyby vo vyjadrovaní nespôsobujú nedorozumenie.

5.4.1 Morfológia

Člen (artículo)

- určitý a neurčitý člen,
- používanie určitého člena pri osobách a veciach už spomínaných, pri podstatných menách chápaných všeobecne, pri udávaní hodín, názvoch dní, ročných období, ... (napríklad: *Es la una. Tu casa es bonita, y la mía también.*),
- používanie neurčitého člena pri podstatných menách bližšie neurčených a v spojení s číslovkou (napríklad: *Llegaron unos estudiantes. Tiene unos cincuenta años.*),
- sťahovanie člena s predložkami *de, a* (napríklad: *Vuelve del colegio a las tres de la tarde. Vamos al hotel.*),
- vynechávanie člena po výrazoch množstva (napríklad: *Llegaron dos profesores.*), v mennom prísudku (napríklad: *Su padre es médico.*), pri vyjadrení neurčitého množstva (napríklad: *Desayuna pan con queso.*), pri oslovení (napríklad: *Señor Gonzales, le presento...*), pri

- vlastných podstatných menách (napríklad: *España, Manuel*),
- použitie určitého člena pri vlastných menách – pri niektorých zemepisných názvoch (*la Argentina, el Brasil, el Ebro, la España de hoy*) – pri bližšie určených zemepisných názvoch (*El Salvador, Las Palmas, El Vaticano*),
  - použitie správneho tvaru člena pred niektorými podstatnými menami ženského rodu (*el/un alma, el/un hambre*).

Podstatné mená (sustantivos)

Rod podstatných mien:

- určenie rodu podstatného mena podľa zakončenia (*-o, -or: el profesor, el alumno; -a, -ión: la puerta, la ocasión*),
- tvorenie podstatných mien ženského rodu prechýľovaním (napríklad: *el hijo – la hija*), a pomocou člena (napríklad: *el artista – la artista, el turista – la turista*),
- podstatné mená mužského rodu zakončené na *-a* (napríklad: *el día, el mapa, el cometa*) a podstatné mená gréckeho pôvodu (napríklad: *el tema, el problema, el esquema*),
- podstatné mená s dvojakým rodom (napríklad: *el orden – la orden, el mar – la mar*).

Číslo podstatných mien:

- tvorenie množného čísla podstatných mien (napríklad: *el estudiante – los estudiantes*),
- používanie pomnožných podstatných mien (napríklad: *las matemáticas, las gafas, las finanzas*),
- vyjadrenie pádových vzťahov (skloňovanie) pomocou predložiek (napríklad: *mamá – de mamá, a mamá, de/sobre mamá, con mamá*).

Prídavné mená (adjetivos)

- tvorenie ženského rodu prídavných mien prechýľovaním (napríklad: *bueno – buena*),
- tvorenie množného čísla (napríklad: *bueno – buenos, azul – azules*),
- zhoda prídavného mena s podstatným menom (napríklad: *el muchacho inteligente, las chicas simpáticas*),
- postavenie prídavného mena za podstatným menom (napríklad: *una noticia mala*) a pred podstatným menom (napríklad: *gran libro, pobre chico*),
- skrátené tvary prídavných mien v postavení pred podstatným menom (napríklad: *bueno – buen, malo – mal, grande – gran*),
- väzba prídavných mien so slovesami *ser* a *estar* (napríklad: *ser/estar bueno, ser/estar malo, ser/estar vivo, ser/estar católico, ser/estar listo, ser/estar rico, ...*),
- pravidelné a nepravidelné stupňovanie prídavných mien (napríklad: *guapo – más guapo – el más guapo, bueno – mejor – el mejor*) a porovnávanie (*más/menos que, tan como, el más/menos de*),
- tvorenie absolútneho superlatívu pomocou prípony *-ísimo/-ísima* (napríklad: *feísimo, carísimo*),

- tvorenie prídavných mien odvodzovaním pomocou predpôn (napríklad: *moral – amoral, regular – irregular, posible – imposible*).

Zámená (pronombres)

Osobné zámená:

- v nominatíve (*yo, tú, él, ...*), v datíve (*me, te, le, ...*) a v akuzatíve (*me, te, le, lo, la, ...*), (napríklad: *Él estudia mucho. Te llamaré mañana. La he visto en el colegio.*),
- osobné zámená v spojení s predložkami (napríklad: *Este libro es para mí. Hablan de ti.*), spojenie osobných zámen *mí, ti* a zvratného zámena *sí* s predložkou *con* (napríklad: *Ellos van conmigo. Quiero hablar contigo. Siempre lo lleva consigo.*),
- použitie dvojíc osobných zámen vo vete, zmena tvaru nepriameho predmetu *le, les* v spojení s tvarmi priameho predmetu na *se* (napríklad: *Se lo compro. ¡Cómprase! ¡No se lo compres! Voy a comprárselo. Estoy comprándoselo.*),
- zdôraznenie predmetu (napríklad: *A mí me gusta viajar.*),
- používanie zámena stredného rodu *ello, lo* (napríklad: *Lo importante es estudiar regularmente.*).

Privlastňovacie zámená:

- samostatné a nesamostatné privlastňovacie zámená (napríklad: *Éste es mi libro. Este libro es mío.*),
- zhoda nesamostatných zámen s podstatným menom v čísle (napríklad: *mi libro – mis libros*) a zhoda samostatných zámen s podstatným menom v rode a čísle (napríklad: *hija mía – hijos míos*).

Ukazovacie zámená:

- samostatné a nesamostatné ukazovacie zámená (napríklad: *Este restaurante es bueno. Pero éste es mejor.*),
- zhoda ukazovacích zámen s podstatným menom v rode a čísle (napríklad: *este hotel, esa chica, aquel día*),
- ukazovacie zámená stredného rodu *esto, eso, aquello* (napríklad: *¿Qué es esto?*).

Opytovacie zámená:

- zámená *¿qué?, ¿quién?, ¿cuál?, ¿cuánto?*,
- zhoda opytovacích zámen s podstatným menom v rode a čísle (napríklad: *¿Quiénes son tus amigos? ¿Cuántas chicas vienen?*) alebo len v čísle (napríklad: *¿Cuál hijo es tuyo? ¿Cuáles son tuyos?*),
- použitie zámena *¿qué?/¿cuál?* (napríklad: *¿Qué lengua hablas? ¿Cuál prefieres?*).

Vzťahné zámená:

- použitie vzťahných zámen *que, el/la que, quien, quienes, el/la cual, cuyo/-a* (napríklad: *Esta es la ciudad en la que nació. El hombre que te presenté es el director.*).

Neurčité zámená:

- použitie neurčitých zámen *algo, alguien, alguno/-a, -os, -as, cada, cada uno, cada cual, otro/-a, -os, -as, todo/-a, -os, -as* (napríklad: *¿Viene alguien?, Cada uno de los invitados llegó a tiempo.*),
- skracovanie zámen *alguno, ninguno* pred podstatnými menami mužského rodu (napríklad: *No tengo ningún disco de música clásica.*),
- použitie zámen *nada, nadie, ninguno/-a, -os, -as*, vynechávanie záporu (napríklad: *No ha venido nadie. Nadie ha venido.*).

Číslovky (numerales)

Základné číslovky:

- vyjadrenie rôznych číselných údajov, počtu (napríklad: *Llegaron seis estudiantes.*), hodiny a dátumu (napríklad: *Son las ocho. Siempre comemos a la una. Hoy es siete de septiembre. El concierto es el siete de septiembre.*), teploty (napríklad: *Estamos a cuatro grados bajo cero.*).

Radové číslovky:

- tvorenie a použitie radových čísloviek do 10 (napríklad: *primero, segundo, ..., décimo*),
- krátenie radových čísloviek *primero, tercero* pred podstatným menom mužského rodu (napríklad: *Vive en el primer piso.*),
- použitie číslovky pri označení storočia (*siglo primero*, pri ostatných základná číslovka: *siglo catorce*),
- použitie základných zlomkov (napríklad: *una mitad, un tercio, tres cuartos*),
- vyjadrenie miery a váhy (napríklad: *medio litro, un cuarto de kilo*),
- čítanie desatinných čísel (napríklad: *0,4 – cuatro décimas/cero coma cuatro, 2,5 € – dos euros con cincuenta*).

Príslovky (adverbios)

- použitie pôvodných (*bien, mal, hoy, ...*) a odvodených prísloviak (napríklad: *Hoy estoy mejor. Aprendemos rápido y fácilmente.*),
- tvorenie prísloviak od prídavných mien príponou *-mente* (napríklad: *rápido – rápidamente*),
- pravidelné a nepravidelné stupňovanie prísloviak (napríklad: *lejos – más lejos – lo más lejos (posible), bien – mejor – lo mejor*),
- príslovkové výrazy (napríklad: *a veces, a menudo, a la derecha, por supuesto, ...*),
- použitie výrazov *muy/mucho, tan/tanto* (napríklad: *Me ha gustado mucho. Es muy inteligente.*),
- použitie výrazov *también, tampoco* (napríklad: *Miguel no lo sabe y yo tampoco.*).

Predložky (preposiciones)

- použitie predložiek (*a, ante, bajo, con, contra, de, desde, en, entre, hacia, para, por, según, sin, sobre, tras*) a predložkových spojení (*a pesar de, al lado de, además de, antes de, cerca de, con respecto a, de acuerdo con, debajo de, delante de, dentro de, detrás de, en cuanto a, enfrente de, frente a, fuera de, junto a, lejos de*),
- predložkové väzby slovíes (napríklad: *aficionarse a, acordarse de, despedirse de, pensar en, tratarse de, ...*).

Spojky (conjunciones)

- spojky a spojkové výrazy *y/e, ni, o/u, que, pero, sino, aunque, pues, porque, puesto que, como, como si, a pesar de que, para que, a menos que*,
- zmena spojky *y* na *e* (napríklad: *Ana y Miguel, español e inglés*) a *o* na *u* (napríklad: *seis o siete, siete u ocho*),
- správne viazanie spojok s indikatívom alebo konjunktívom.

Slovesá (verbos)

- slovesné kategórie: osoba, číslo, čas, spôsob, rod,
- časovanie pravidelných slovíes podľa neurčitkových koncoviek *-ar, -er, -ir*,
- časovanie zvratných slovíes (napríklad: *llamarse – me llamo, te llamas, ...*),
- časovanie nepravidelných slovíes (napríklad: *decir, poner, poder, tener, querer, venir, hacer, haber, saber, dar, ir, conocer, oír, contar, salir, sentir, servir, traducir, traer, ver*),
- časovanie a použitie slovíes SER, ESTAR, HAY, (napríklad: *¿De dónde son estos estudiantes? Los estudiantes de España ya están en el hotel. En el hotel hay unos estudiantes de España.*),
- tvorenie a správne použitie jednotlivých slovesných tvarov:
  - indikatív: prítomný čas (napríklad: *hablo*), jednoduchý budúci čas (napríklad: *hablaré*), zložený budúci čas (napríklad: *habré hablado*), minulé časy – pretérito perfecto (napríklad: *he hablado*), pretérito indefinido (napríklad: *hablé*), pretérito imperfecto (napríklad: *hablaba*), pretérito pluscuamperfecto (napríklad: *había hablado*),
  - podmienovací spôsob jednoduchý (napríklad: *hablaría*),
  - zložený podmienovací spôsob (napríklad: *habría hablado*) a jeho použitie na vyjadrenie pravdepodobnosti v minulosti (napríklad: *¿Quién lo habría dicho?*), vyjadrenie neskutočnej podmienky v hlavnej vete podrad'ovacieho súvetia (napríklad: *Si hubiera tenido más tiempo te habría visitado.*),
  - rozkazovací spôsob kladný a záporný (napríklad: *¡habla!, ¡no hables!*),
  - konjunktív: prítomný čas (napríklad: *hable*), minulé časy – pretérito perfecto (napríklad: *haya hablado*), pretérito imperfecto (napríklad: *hablara/hablase*), pretérito pluscuamperfecto (napríklad: *hubiera/hubiese hablado*),

- trpný rod v prítomnom čase (napríklad: *es construido*) a v minulých časoch (napríklad: *fue construido, ha sido construido, era construido, había sido construido*),
- prechodník (gerundio) (napríklad: *hablando*),
- prídavné (participium) (napríklad: *hablado*),
- použitie budúceho času na vyjadrenie rozkazu (napríklad: *¡Lo harás enseguida!*), pravdepodobnosti v prítomnosti (napríklad: *Serán las siete.*), domnienky v minulosti (napríklad: *Manuel ya habrá salido.*),
- konštrukcie s gerundiom: ESTAR + gerundio, IR + gerundio, LLEVAR + gerundio, SEGUIR + gerundio, (napríklad: *Estoy trabajando. La situación va mejorando. Ya llevo media hora intentándolo. Sigue lloviendo.*),
- opisné konštrukcie s neurčitkom (infinitivo): IR + a + infinitivo, EMPEZAR + a + infinitivo, PONERSE + a + infinitivo, ACABAR + de + infinitivo, DEJAR + de + infinitivo, TERMINAR + de + infinitivo, CESAR + de + infinitivo, PRINCIPIAR + a + infinitivo, SOLER + infinitivo, (napríklad: *Voy a hacerlo. Se puso a llorar. Empezamos a trabajar. Acabo de hacerlo. ¡Deja de molestarle! El capitán terminó de dar órdenes. Suelo tomar un café después de comer. Podemos salir a jugar con el trineo, ha cesado de nevar.*).

Citoslovčia (interjecciones)

- bežné citoslovčia vyjadrujúce :
  - údiv (napríklad: *anda*),
  - odpor (napríklad: *huy*),
  - súhlas (napríklad: *ya*),
  - želanie (napríklad: *ojalá*).

5.4.2 Syntax

- oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie vety,
- prirad'ovacie súvetia,
- podrad'ovacie súvetia s vedľajšou vetou:
  - podmienkovou (napríklad: *Si lo supiera no lo haría. Si lo hubiera sabido no lo habría hecho.*),
  - účelovou (napríklad: *Te lo digo para que sepas la información. Llega a fin de que le conozcan.*),
  - prípustkovou (napríklad: *Aunque trabajes mucho, no conseguirás hacerlo a tiempo. Aunque has limpiado la casa, sigue estando sucia.*),
  - miestnou (napríklad: *He dejado el coche donde tú me dijiste. Vete a donde quieras.*),
  - časovou (napríklad: *Llegamos cuando el profesor se había ido. Estudia mientras escucha la música. Cuando termine el colegio, quiero viajar a América Latina.*),

- spôsobovou (napríklad: *Hice la sopa como me dijiste. El profesor nos lo explica de manera que lo aprendamos todos.*),
  - príčinnou (napríklad: *No lo he hecho porque no he querido. Como no se siente bien no vendrá.*),
  - dôsledkovou (napríklad: *Pienso luego existo. Ya son las ocho, por lo tanto, la tienda está cerrada.*).
- vyjadrenie vedľajšej vety konštrukciou s infinitívom: PARA + infinitivo, ANTES + de + infinitivo, DESPUÉS + de + infinitivo, AL + infinitivo, (napríklad: *Llega para informarnos. Antes de salir me despido de mamá. Después de despertarme me lavo los dientes. Al entrar en la clase saludo a mis amigos.*),
- súslednosť časov v súvetiach (napríklad: *Dice que está en Bratislava. – Dijo que estaba en Bratislava. Dice que vendrá el lunes. – Dijo que vendría el lunes. Dice que visitó el museo. – Dijo que había visitado el museo. Espero que lo pases bien. Espero que lo hayas pasado bien. Esperaba que lo pasaras bien.*).

Použitá literatúra

VARELA CANO, D. P. a kol. 2009. *Pedagogická dokumentácia zo španielskeho jazyka. Úroveň B1*. Štátny pedagogický ústav: 2009. 74 s. ISBN 978-80-89225-93-4.

VARELA CANO, D. P. a kol. 2009. *Pedagogická dokumentácia zo španielskeho jazyka. Úroveň B2*. Štátny pedagogický ústav: 2009. 74 s. ISBN 978-80-89225-94-1.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava : ŠPÚ, 2006. 252 s. ISBN 80-58756-93-5. Revidované vydanie 2013.

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Španielsky jazyk, úroveň B1. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/spanielsky_jazyk_uroven_b1_g_4_5_r.pdf

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Španielsky jazyk, úroveň B2. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/spanielsky_jazyk_uroven_b2_g_4_5_r.pdf

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Španielsky jazyk, úroveň B1. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/spanielsky_jazyk_uroven_b1_g_8_r.pdf

Inovovaný ŠVP pre gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom; Jazyk a komunikácia; Španielsky jazyk, úroveň B2. Bratislava: ŠPÚ, 2015. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/spanielsky_jazyk_uroven_b2_g_8_r.pdf